

Olvass Veronika
kendőjéről!
(12–13. oldal)

Hétpettyes katica,
kozmetikusok
a természetben.
(20–23. oldal)

Repülő
szerkezetek.
(24–25. oldal)

Rejtvény,
kézimunka,
Nyelvőr vitéz
kalandjai

NAPSUGÁR

4.

GYERMEKIRODALMI LAP • LXV. ÉVFOLYAM • 718. SZÁM

2021. ÁPRILIS

CSEH KATALIN versei

Április bolondja

Április bolondja,
szól a szél kolompja.

Április bolondja,
fák haját borzolja.

Április bolondja,
mellényét gombolja.

Április bolondja,
hol van? A toronyba'.

Április bolondja,
felhők közt bolyong a

kis és nagy gondokkal,
vígán? Lógó orral?

Szeszély

Mosolyog a nap, sírnak a felhők,
nyílnak, csukódnak színes esernyők.

Sírnak a felhők, mosolyog a nap,
kopasz fejről gurul a kalap.

Gurul a kalap, hopp, egy fa búbján,
áttűnik a derű felhők búbján.

LŐRINCZ JÓZSEF Zöld vér

Tavaszi jön, nyár,
ahogy lehet a legszebben.

Gyűjtik a növények a napot
a zöld téglékben.

Csalánban, brokkoliban,
petrezselyemben és spenótban.

Az erő minden nap ott vár:
klorofillban a napsugár.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Tavaszi szimfónia

Tavas van újra, cserreg a szarka,
bolyhos ruhába bújik a barka,
készülődnek a derék tündérek,
pompás színekre festik a rétet.

A kikerics cifra lila ruhát ölt,
élettel telik az ébredező völgy,
irigységében a kankalin sárgul,
vad illatától a rét népe kábul.

Versenybe száll a csillagos nárcisz,
zene hallatszik, indul a tánc is,
előjön ekkor a tavaszi zápor,
gyenge szirmokon, levélen táncol.

Behúzzák nyakukat mind a virágok,
álmodnak maguknak másik világot.

BERTÓTI JOHANNA

Induló

Hegyek-völgyek,
árkok-bokrok,
bükkök, tölgyek,
ürgék, pockok,
dímbe-dombok,
folyók, partok,
szarvasnyomdok.
Béka vartyog.
Szedem lábam,
jobb-bal, jobb-bal,
lépek sárban,
sebbel-lobbal.
Nem vagyok én
lassú csiga!
Hű, de jó a
sétafika!

6. rész:

Az emberrablók

Agyerekek szedték a lábuk, ahogy csak bírták. A violinkulcs a közeli hegy irányába mutatott. Sári alig bírt lépést tartani a fiúkkal, folyton lemaradozott.

– Ha megennék a tortát, jóllaknánk, és te is könnyebben tartanád az iramot – mondta Matyi.

Sári a füle botját sem mozdította.

– Akkor legalább a sültcsirkétől szabaduljunk meg – ajánlotta Gyurka.

Ám Sári továbbra is hajthatatlan maradt.

– Na jó, éhezünk, ha ilyen rátarti vagy – dohogta Péter.

De az emelkedőnél a fiúk mégis megszánták barátnőjüket, és felváltva cipelték a batyut.

Matyi tenyerében a violinkulcs egy kiemelkedő szikla irányába mozdult el. A sziklához keskeny erdősáv vezetett. A fák közé érve a társaság óvatosan lépkedett tovább, éberrel figyelve minden neszre.

EGYED EMESE

Martalócok éneke

Nem könnyű a feladat,
csontig vág a szél is,
éhen-szomjan őrködünk,
lankad az erő is...

Szörnyű barlang, szakadék,
Kőzúzóra várunk,
elviszi a szép rabot
s pénz üti a markunk!

A szikla közelében azonban, éppen ahol véget ért az erdő, horkolást hallottak.

– Lehet, hogy medvepár durmol a málnavészben – próbált viccelődni Matyi, de valójában remegett a lába, és kalapált a szíve.

– Menjünk a legszélső bokorhoz – suttogta Gyurka. – Onnan belátjuk a környéket anélkül, hogy bárki észrevenne.

A bokor mögött a hortyogás már annyira közelinek tűnt, hogy szinte rengett a talpuk alatt a föld. Amikor az ágak mögül kikkantáltak, látták, hogy tíz méternyire tőlük a fűben a megkövült óriásvarangyra emlékeztető Kőzúzó Kúnó alszik, harmadmagával. Fölöttük, a szikla tövében cimborájuk járt föl-alá egy barlang bejáratát őrizve. A barlangból pedig olyan szomorú zene áradt, hogy a fákról könnyként peregtek a levelek.

– Eljött napunk, az utolsó, mindjárt kész a vár-koporsó, koszorúnak nyílnak kővirágok, a falakból zene s vér szivárog – hallották Kadencia és Oktáv énekét.

– Szegények! Ezek a gazemberek pedig most pihenik ki az emberrablás fáradságait – suttogta Matyi.

– Szörnyetegek! – pusmogta Peti. – Hogy bánunk el velük?

– Tereljük el az őr figyelmét! – mondta Sári.

– De mivel? Tűzijátékunk nincs. Mi más érdekelhetne egy ekkora melákot? – mormolta Peti.

– Megvan! – derült fel Sári. – A sült csirkével és a tortával.

– Nem rossz ötlet! – fontolgatta Matyi. – Tudom is már, hogyan. Látjátok azt a két hosszú mogyorófavesszőt? Amíg letöröm őket, vegyétek le a nadrágszíjakat, öveteiket, húzzátok ki a cipőfűzőtöket, kotorjatok elő a zsebetekből mindenféle cérnát, drótot, zsineget, osszátok el kétfelé, és bogozatok köteleket belőlük – utasította barátait.

Amikor a többiek elkészültek a feladattal, Matyi rákötötte a köteleket a mogyorófavesszőkre, mitől azok olyanok lettek, akár két ormótlan horgászbot. Ezt követően a bokrok védelmében felosontak a szikla-barlang fölötti nyeregre, a spárgák végére

kötötték csalinak a tortát és a csirkét, majd lehasaltak. Először a csirkével próbálkoztak.

Az őr, amikor észrevette a fölötte röpködő, pirosra sült csirkét, mintha csak álmodna, dörzsölni kezdte a szemét.

– Hallucinálok az éhségtől – mormogta. Amikor látta, hogy a látomás nem foszlik szét, szaporán kapkodott utána a levegőbe.

Matyi a szakadék felé irányította a csirkét. De alighogy a szakadékhoz ért, az őr felhagyott a csirkevadászattal.

Most a torta következett. Az őr szinte önkívületbe esett a látványtól. Úgy ugrált utána, hogy félő volt, felébreszti az alvókat. Matyi ezúttal cselcselt ki: amint a veszélyes helyhez közelített, elérhető távolságra eresztette le a finomságot, és ahogy az őr megfogta volna, egy hirtelen mozdulattal a szakadék fölé rántotta a spárgát.

A csel sikerült. Az emberrabló úgy zuhant a mélybe, hogy még kiáltani is elfelejtett.

Matyiék leszaladtak a nyeregből, elgurították a sziklaüreg száját elzáró követ, és már bent is voltak a barlangban. Kadenciáikat épségben találták. De nem volt idő örövendezésre, beszélgetésre, menekültek, ahogyan csak tudtak.

(Májusban folytatjuk.)

Prücsök

Magyar népmese

Volt egyszer egy csizmadia meg egy varga. Szegényebbek voltak a templom egerénél. Azt mondja egyszer a csizmadia a vargának:

– Az ördög éhezék többet, komám! Nem megy a mesterség, hát szerezzünk pénzt, úgy, ahogy lehet.

Összeülnek, tanakodnak, kifundálják, hogy a varga a bíró hat szép pejszikáját elvezeti az erdőbe, ott egy jó sűrű helyen fához köti, a csizmadia pedig egy régi könyvből, mintha csak bele volna írva, kiolvassa jó pénzért a bírónak, hogy hol található meg a lovait.

Hát éppen úgy csinálták, ahogy meg egyeztek egymás közt.

Keresik a lovakat mindenfelé, elmennek a hetedik vármegyébe is, nem találják. Bezeg ment a csizmadia a bíróhoz, s mondta:

– No, bíró uram, mit fizet, ha nyomra vezetem?

Ígért a bíró háromszáz forintot. Azzal csak elévett a csizmadia egy régi könyvet, s elkezdett silabizálni:

– Odafenn, a havason, a Fenyős patak-tól száz lépésre, annak a nagy sűrűségnek a közepén egy bükkfához van kötve mind a hat ló. Ott megtalálják.

Hát amikor odaértek, szemük-szájuk elállott az álmélkodástól. Csakugyan ott volt mind a hat ló, egy bükkfához kötve.

A bíró nagy örömeben mindjárt kifizierte a csizmadiának a háromszáz pengő forintot, s híre ment az egész országban, még azon is túl, hogy Prücsök uramnak, mert így hívták a csizmadiát, van egy mágias könyve, s olyan nem történhetik a világon, hogy ő abból a könyvből ki ne olvassa.

Meghallja ezt a király is, s megörült erősen, mert a királyné éppen akkoriban vesztette el a legkedvesebb gyűrűjét, s egész betege lett, annyit sírt miatta.

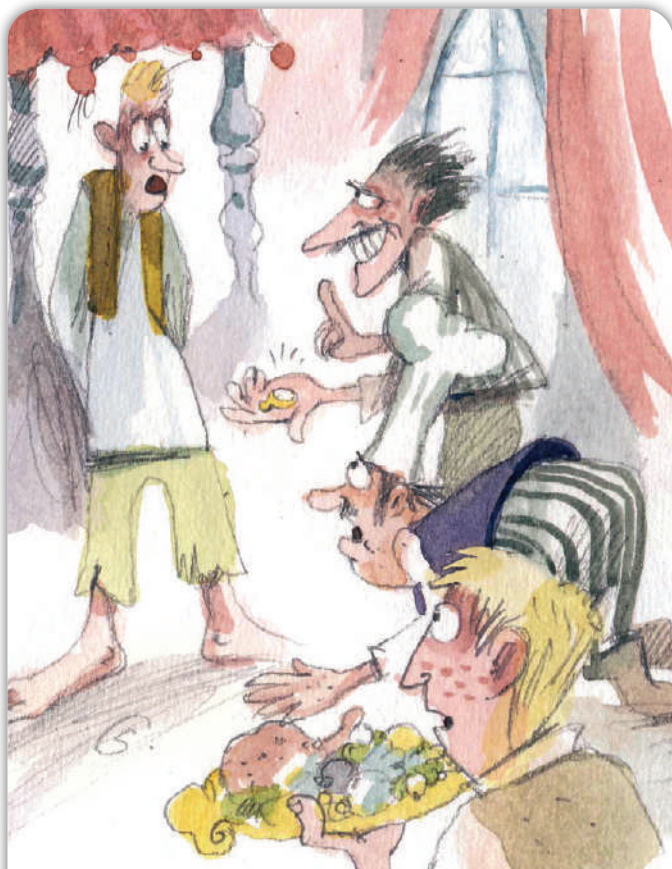
Na, a király egyszeriben befogat hat aranszörű paripát bársonyos, üveges hintóba, s küld a hintóval egy regiment katonát, nehogy Prücsök uramnak valami baja essék.

Haj, istenem, megijedt Prücsök, kékültzöldült, reszketett, mint a nyárfalevél: most kitudódik az ő hitványsága.

Megérkeznek az udvarba, ott a király nagy örömmel fogadja, s mindjárt elmondja, hogy mi történt.

– Úgy tudja meg, Prücsök uram, ha megtalálja a gyűrűt, hat szekér aranyat méretek kendnek.

– Megpróbálom, felséges királyom, ám bátor nem hiszem, hogy megtalálom. – Aztán arra kérte a királyt, hogy csak zárassa be

öt egy szobába, hadd gondolkozzék ott három napig. Beleegyezett a király jó szívvvel.

Bevezette Prücsök uramat a legszebb szobába, s küldött neki annyi ételt-italt, hogy azt sem tudta szegény feje, mit egyéki-igyék.

Eltelik a nap, de Prücsök uram nem talált ki semmit. Eltelik a második nap, jó a harmadik, s szörnyű nagy bűnak ereszkedett szegény Prücsök. Azt gondolja magában, hogy megszámlálja, hány fogást eszik utoljára.

Bejön az inas az első fogással, s mondja Prücsök hangosan.

– Itt jön az első.

De az inas erre a szóra úgy megijedt, hogy szinte leejtette a tányért a kezéből. Kiszalad a konyhára, s mondja a szakácsnak meg a kuktának:

– Jaj, jaj, végünk van, az a mágiás ember tudja, hogy mi loptuk el a gyűrűt!

Mert közbe legyen mondva, csakugyan az inas, a szakács meg a kukta lopta el a királyné gyűrűjét. Megegyeznek, hogy a második fogást vigye be a szakács.

Amint belép a szakács, mondja Prücsök uram:

– Itt jön a második!

Nagy ijedten lecsapja a szakács a tányért, kiszalad a konyhára.

– Jaj, jaj, végünk van!

– No, majd meglátom, mit mond nekem – mondotta a kukta, s ő ment be a harmadik fogással.

Bezzeg hogy azt mondta:

– Itt jön a harmadik!

De már a kukta úgy megijedt, hogy térdre esett Prücsök uram előtt, s megvallotta nagy sírva, hogy ők lopták el hárman a gyűrűt.

Arra beszaladt a szakács is, az inas is, azok is térdre estek előtte, s összetett kézzel kérték, hogy ne árulja el, s adnak hárman háromszáz-háromszáz forintot.

Gondolta magában Prücsök, az is jó a hat szekér arany mellett. Előadatta a gyűrűt, aztán beledugta egy jó darab kenyérbélbe, s mikor éppen az ablaka alatt mentek el a király pulykái, a kenyér belét ledobta. Ott mindjárt fölkapta egy nagy

pulyka, s lenyelte. Ment Prücsök uram nagy örömmel a királyhoz:

– Felséges királyom, megvan a gyűrű, ölesse le azt a pulykát, ni, annak a zúzájában megtalálja.

Megöletik a pulykát, felhasítják a zúzáját, s hát csakugyan kifordul belőle a kari-kagyűrű.

– Felséges királyné, megvan a gyűrű.

S hát abban a szempillantásban, mintha csak letörölték volna róla a betegséget, jobban lett.

Hat nagy szekeret színing töltetett a király arannyal. Bársonyos hintóba ültette Prücsök uramat, melléje rendelte az udvarmestert s egy regiment katonát, nehogy a temérdek sok aranyat elrabolhassák.

Amint mennek az úton, egyszerre csak mi jut, mi nem jut az udvarmester eszébe. Leszáll a hintóból, meglát a földön egy prücsköt, fölveszi, jó szorosan a markába szorítja, s kérdi Prücsök uramtól:

– Na, Prücsök uram, ha olyan nagy a tudománya, mondja meg, hogy mi van a markomban?

Gondolkozik Prücsök, vakarja a fejét, s azt mondja nagy kínjában:

– Na most, Prücsök, megszorultál!

– Az ám, csakugyan prücsök van a markomban. Mégis nagy a kend tudománya!

LÁSZLÓ NOÉMI

Tornamese

Hol volt, hol nem volt, az Óperenciás Tengeren is túl, ahol a levél a fáról le sem hull, volt egyszer egy ország. Ebben az országban nagy hagyománya volt a testmozgásnak. Tele volt a vidék csapattal, egylettel, pályával és teremmel, mindenki szorgosan edzett. Gerelyek, kalapácsok szálltak a hajnali szélben, labdapattogástól volt hangos az alkony.

Az alattvalók nyitott ablakkal aludtak, jéghideg vízben úsztak, télen síztek, nyáron bicikliztek, ősszel és tavasszal kitartóan futottak, soha egy percig nem ültek tétlenül.

A gyerekek fekvőtámasszal és kötélmáshozással kezdték a napot, ebéd előtt hasizom-gyakorlatokat végeztek, délután guggoltak és ugróköteleztek, este spárgában, hídban, gyertyában jeleskedtek.

Hétpróbás Hetyke, az ország királya szomorúan csüngött a gyűrűn a trónterem tornarészlegén.

– Rettenetes – panasolta hűséges udvari elő-hátramosztójának –, hogy mindenki zokszó nélkül betartja a testnevelés alapszabályait, épp csak az én tekergő her-

cegnőm nem! Naphosszat a vadalmafa árnyékában körmöl vagy olvas. Hogy hagyjam rá a birodalmat? Hogyan fogja az éves Óperenciás Tenger-átúszást, az Űveghegymászást, a Kerekerdő-kerülő Kétkerekű Túrát, a Sárkányrepülő-vetélkedőt, a Világvégi Futamot, a Holdugróversenyt, a Kurtafarkú Malac-fogó Tornát megszervezni és méltó körülmények között levezényelni?

– Ne gyötörje magát ezzel, felség! – mondta Jobbal Baljobb. – Bóbita kisaszszony játszva megoldja majd a feladatait. A vak is látja, milyen talpraesett hercegnő!

– Talpraesett? – háborgott Hetyke. – Már megbocsáss, Baljobb, hogy volna talpraesett valaki, aki folyton csak ül vagy fekszik? Láttál te már lapozáson acélozott karizmot? Foteltámlán fejlesztett lábikrát?

– Nem láttam, felség – rázta a fejét Baljobb –, de olyat se láttam, hogy uralkodáshoz izomra legyen szükség. Bóbita hercegnő néha a fellegekben jár, de attól még megvan neki a magához való esze. Válasszon mellé bajnokot társnak, akkor egy csapásra megoldódnak a birodalmi tornagondok.

Hetyke király nyomban Sporthelyzetet hirdetett, és bejelentette, hogy aki az úszást, mászást, túrát, vetélkedőt, futamot, versenyt megnyeri, ráadásul a legtöbb malacot fogja a tornán, azé lesz Bóbita királykisasszony keze és a fele királyság.

A hír hallatán Bóbita feldúltan rohant játszópajtásához, az udvari légtornász Jancsihoz.

– Hallottad, hogy Sporthelyzetet hirdettek, és apám bajnokhoz akar feleségül adni? De én senki máshoz nem megyek feleségül, csak hozzád, Jancsi!

– Édes Bóbita – aggódott Jancsi –, hogy nyerjem meg az összes versenyszámot? Nem tudok én semmit a kötélén táncolásban, meg azon kívül, hogy te vagy a világ legbűbájosabb teremtése!

– Isten őrizz és ments, hogy azt a mindenfélét te mind tudd, hanem tudok én valamit – mondta Bóbita –, ami segíthet rajtunk!

És Bóbita futott az udvari elő-hátramosztóhoz.

– Drága Baljobb bácsi, jelentkezem a Kurtafarkú Malac-fogó Tornára, de apámnak erről egy szót se szóljon, ha azt akarja, hogy boldogan éljünk, amíg meg nem haltunk!

Baljobb fölírta Bóbitát a malacfogó torna versenyzői névsorába, és kíváncsian várta, hová akar a hercegnő kilyukadni.

Elkezdődtek a próbák, lejártak a versenyszámok, az eredményeket összegezve Baljobb a trónterem gumimatrac-részlegén jelentett Hetyke királynak.

– Az Óperenciás Tengert első helyen Bajnok Balambér úszta át. Az Üveghegy csúcsára elsőként Bajnok Balambér ért fel. A Kerekerdőt Bajnok Balambér kerekelte körbe a legrövidebb idő alatt. A Sárkányrepülő-vetélkedőt Bajnok Balambér nyerte meg. A Világvégi Futam első befutója Bajnok Balambér volt. A Holdugróverseny győztese Bajnok Balambér...

– Akkor tehát drága vejünk és trónunk várományosa Bajnok Balambér, a birodalmi acélember! – fújtatott elégedetten Hétpróbás Hetyke a negyvenötödik és negyvenhatodik fekvőtámasz között.

– Nem egészen, felség – szólt közbe Baljobb. – A Kurtafarkú Malac-fogó Tornát Bóbita hercegnő nyerte meg.

– Hogyhogy Bóbita hercegnő? Mit keresett a lányom a tornán? Na és, ha megnyerte? Az csak egy versenyszám, ráadásul az összes közül a legegyszerűbb!

– Igaza van, felség, csakhogy van egy kis bökkenő. Ezen a tornán egyedül Bóbita hercegnő fogott malacot. Az összes malacot ő fogta meg! A többi versenyszámban sokan teljesítették a kihívást. A Kurtafarkú Malac-fogó Tornán indult a legtöbb versenyző, de ebben a számban egyedül Bóbita hercegnő teljesített. A teljes malaclétszámot befogta, egyes-egyedül. Eszerint, felség, nem adhatja Bóbita kezét Bajnok Balambérnak.

– Hát kinek adjam? – görnyedt karikába a gumimatracon Hétpróbás Hetyke király.

– Majd adom én Jancsinak – mondta Bóbita, aki közben előkerült a vadalmafa alól.

– Árudd el nekem, te nagyokos, hogyan csináltad?

– Szarvasgombával. A malacok élnek-halnak érte! Mint én Jancsiért.

Hetyke király látta, hogy Bóbita hercegnő valóban talpraesett, úgyhogy Lagzihelyzetet rendelt el. A násznép úszott az örömben, evezett a boldogságban, átrágtta magát a rizshegyen, roptá a táncot, rázta a rongyot. Az alattvalók boldogan tornáztak, amíg meg nem haltak. Mindeközben Bóbita királyné és Jancsi király csendesen olvasgatott a vadalmafa árnyékában.

Aki nem hiszi, járjon utána!

B. A. BÜRGER

Utazás a holdba

Részlet a *Münchhausen báró kalandjai* című regényből.

Fordította HOMORÓDY JÓZSEF

Atörök hadjáratban az a szerencsétlenség történt velem, hogy a törökök foglyul ejtettek és eladtak rabszolgának.

A szultán méheit kellett mindennap kihajtanom a mezőre, ott őriznem őket, aztán este visszahajtanom a kasokba. Egyik este elhagytam egy méhet. Rögtön észrevettem, visszafordultam, és akkor láttam, hogy két medve támadta meg a mézéért.

Mivel semmi más fegyverféle nem volt a kezem ügyében, csak a szultán kertészeinek és földmunkásainak a jelvénye, az ezüstfejszecske, azt vágtam a rablók közé, csupán azzal a szándékkal, hogy elkergessem őket.

Szegény méhecskét ezzel csakugyan megszabadítottam, azonban az ezüstfejszét túlságos heves mozdulattal olyan erősen elhajítottam, hogy villámsebessen repült föl a levegőbe, s addig szállt, míg beleesett a holdba.

Megrémültem. Hogyan szerezzem vissza? Hol van akkora létra, hogy lehozhaszam? Ekkor eszembe jutott, hogy a török futóbabok hihetetlenül gyorsan s magasra nőnek. Nyomban babot ültettem, amely azonnal kihajtott, csodálatos gyorsasággal nőtt és felkapaszkodott a hold egyik szarvára.

Megvigasztalódva másztam fel a holdra, ahová szerencsésen meg is érkeztem. Fáradtságos munka volt az ezüstfejszét megtalálni egy olyan helyen, ahol minden ezüstös fényben csillog-villog. Végül meggleltem egy szecsarakáson. Vissza akartam térni a földre, de jaj, mi történt?

A nap heve kiszárította a babomat, már egyáltalán nem lehetett lemászni rajta. – Mitévő legyek most már? – töprengtem. Azonnal megoldást találtam. Kötelet fontam a szecsából, amilyen hosszú csak tudtam. A végét rákötöttem a hold egyik szarvára és megkezdtem a leereszkedést.

A jobb kezemmel kapaszkodtam, a bal kezemben vittem a kis fejszét. Ahogy egy darabon lemásztam, felül a kötél felesleges darabját mindig levágtam, és a kötél alsó végéhez hozzátoldottam. Ily módon elég nagy utat tettem meg lefelé.

De a sok szétvágás meg újra összecso-
mózás bizony nem használt a kötelnek, és

engem sem segített vissza a szultán birto-
kára. Még jó néhány mérföldnyire fenn voltam a felhők között, amikor a kötelem egyszerre csak elszakadt, és én olyan erővel zuhantam le az édes anyaföldre, hogy egészen belekábultam.

Lezuhanó testem súlya legalább kilenc öl mélységű lyukat ütött a földre. Végül is magamhoz tértem, de most meg nem tudtam, hogyan szabaduljak ki a lyukból! Körmeimmel, amelyek akkor már negyvenesztendősek voltak, lépcsőfélét vájtam a gödör falába, s így szerencsésen újra napvilágra vergődtem.

TÓTH ÁGNES

Tojás-sors

Tányér alján két főtt tojás nevetgélve susmorog. Szól az egyik: – Tudod-e, hogy főtt fejemben mi forog? Szeretnék majd húsvét után a vitrinbe kerülni, virágmintás főkötőmben nippel között csücsülni. – Lány agyadban lány az ötlet, hiú álmod meglepett – , szolt a társa, s nevéteben tojásbéja megrepedt. Ezek után két főtt hősünk mély álomba szenderült, s milyen a sors, vitrin helyett, rakott krumplibba került.

CSOÓRI SÁNDOR

Rikoltások

Elindult a futóbab
Kalocsára táncosnak,
de félúton karót talált,
árnyékában kicsit megállt,
s arra futott föl a jámbor,
ki is maradt minden táncból.

Nincs már nekem bajom semmi,
meg tudnám a szeget enni,
a rézszeget, a vasszeget,
mint aki csak úgy eszeget.

A miskolci villamos
kölnivíztől illatos,
aki leány fölszáll rája,
húsvét-szagú a szoknyája.

SIKÓ BARABÁSI ESZTER

Veronika kendője

Veronika nem tudott elaludni. Csak hánykolódott a fekhelyén, s mindig egyre az aznapi képek tolultak elé. Tudta már a reggel, hogy ma lesz a Mester utolsó napja. Amióta őt is meggyógyította, Veronika mindenüvé követte, nehogy egyetlen szavát is elszalassza. A Mester olyan volt neki, mint az édesapja, vagy mint egy barát, vagy, még inkább, mintha ő maga lett volna, egy jobb, nemesebb Veronika.

Veronikát már kislányként is nagyon kellett óvni, elég volt csak egy kis térdhorzsolás, vagy egy tűszúrásnyi apró sérülés, és a vérzés órákig nem állt el. Ahogy felserdült, a betegsége is vele nőtt. Eleredt a vére, még attól is, ha valaki ráförmedt, ezért a doktorok csak a fejüket csóválták, szemükben lemondással.

És akkor mindjárt egy éve, hogy találkozott a Mesterrel. Nem csóválta a fejét, nem szánakozott rajta, csak maga mellé hívta. Veronika megérintette a Mester kön-

tösének a szegélyét és meggyógyult. Azóta Veronika élete sokkal szabadabb, egy éjjel még az udvarukon álló ecetfára is felmászott. Nagyot nyögve huppant a földre, mosolyogva magában, hogy vajon mit szólnának a szomszédok, ha látnák. Tele volt apró sérüléssel, amiket már az első csepp vér beforrasztott.

A menet a tűző napon indult. A Mester nem szólt semmit, csak görnyedve vándorszorgott, hátán a gerendával, de Veronika látta, hogy észrevette őket. Az asszony kezét tördelve haladt a többiekkel. Szerette volna, ha a Mester a gerendát pehelytollá változtatja, vagy ha valamit tesz, nem csak vonszolja magát, mint egy, mint egy... ember. De a Mesternek szemmel láthatóan eszében sem volt most csodát tenni.

Veronika szinte sírt tehetetlenségében. Látta, hogy a Mester arca verítékben fürdik, s nem tudja letörölni, mert csuklóját a gyalulatlan fához kötötték. Gyorsan cselekedett. Leoldotta fejről egyetlen vagonát, az aranyfényű, kagylóselyem kendőt, a Mesterhez lépett és felitatta a kendővel a Mester arcáról a véres verítéket.

Ahogy a drága archoz ért, mintha égő tűzbe nyúlt volna, olyan forróság csapta meg a kezét, s a szívében egy hangot hallott: – Ne keseregj, Veronika, mert minden

KISS LEHEL
**Víz-
festmény**

Hegyi tóban
a sárga víz
jaj, de szépen fest!
A nád kék is
meg lila is
– jaj, de szép! –
körötte.
Sárga tó mögött
zöld hegyek,
jaj, olyan szépen festenek!
Piros ég alatt
két madár
elrepül mégis,
mindörökre...

úgy van, ahogy lennie kell! – A Mester zengő szavai megnyugtatták az asszonyt, aki ezután percekig csak állt mosolyogva, s hagyta, hogy sodorja a tömeg.

A többire nem akart emlékezni, de a képek még este sem hagyták nyugodni. Veronika kiszállt az ágyból, hogy égő szemét megmossa, amikor valami fényesre esett a tekintete. Az asztalon volt a kendője, abból áradt a tompa fény. Veronika hamar mécsest gyújtott, de ahogy meglátta a kendőt, kiejtette a kezéből a mécsest.

Nem törődve a szilánkokkal, elővette a másik mécsest és reszkető kézzel gyújtotta meg. A fénylő selymet kiterítette az asztalon és leborult előtte, szeméből patakozott a könny. A kendőről az ő Mesterének nyugodt, bölcs arca nézett rá, szeretetlenni pillantással.

Veronika hajnalig őrizte a Mester arcképet, ujjongva a csodán, s csak kakaskukorékoláskor hunyta le a szemét. Könnyen elaludt és álmában boldog volt, úgy érezte magát, mint ünnep előtt, tetőtől talpig a reménytelen várakozás öröme töltötte be.

ADY ANDRÁS
Terem

Úgy átrohantam ezen a szobán,
hogy jó pár kis zokni, egy
sor kendő, játék is
libbent velem
persze,
úszott utánam
a rajz is, a megkezdett,
a mindig rajzolt, a sosem
befejezett, az, melyen már úgy
átszaladtam a kisszobán,
hogy abból
végtelen
kastélyterem lett.

BALÁZS IMRE JÓZSEF

**Testvér-
hangok**

A testvérszellők mindig fújnak,
Egyik lendül,
Másik enyhül,
Egyik szaladoz, másik szunnyad.

A testvérfák közt lombsusogás van.
Sussan reggel,
Sussan nappal,
Titkos üzenet az erdei tájban.

A testvérfelhők elgomolyognak,
Fodrot csennek,
Bodrot fonnak,
Egymás láttán elmosolyodnak.

A testvérlábbeli mind moco-rog.
Egyik csisszen,
Másik csosszan,
Útcakövekre színt toporog.

A testvérhegedűk együtt zengnek,
Húrok szólnak,
Hangok szállnak,
Távolságokat ideközelítnek.

Szabadulás

Kicsi Beni arra ébredt, hogy egy csepp víz birizgálja az orrát. Talán Bandika spriccelt valamit feléje? Vagy elszunnyadt volna a reggeli mosakodás közben? Lehet, hogy kissé lehuppant a földre, ide, a kád mellé, és elaludt a puha szőnyegen? Itt, a fürdőben talán melegebb van, mint máshol a lakásban. Reggel jó lenne itt még egy szundi.

De nem, ez nem fürdőszoba. Nincs itt senki, és hideg is van. Kicsi Beni csak a föld nedves szagát érezte. Egy kis pislákoló fényt látott, egy olyan lyuk felső felén, amelyik egy szellőztetőnyíláshoz hasonlított. Más nem sokat látott.

Rájött. Egy föld alatti járatban van. Az a kis pislákoló fény, amit lát, az lehet, ahová el kell jutnia. Ott kell legyen a kijárat. Mert ugye, a bejáraton be kellett jönnie. De ahogy közelebb és közelebb mászott a fényhez, egyre nehezebben mozgott, mert a járat egyre csak keskenyedett, és ott, ahol enyhén kanyarodott is balra, mint valami nagy csigaház, már annyira szoros volt, hogy kicsi Beni nem tudott tovább előrehaladni. Csak azt érezte, hogy csupa sár lett mindkét térde, meg a keze. Itt nem lehet kijutni.

Kell lennie azért mégis valahol egy másik lyuknak. Kicsi Beni gondolkodott. Nem

sokra jutott, csak ült a sárban. Most már a fenéke is csupa sár. Megpróbált valami mást: Bandika fejével gondolkodni. Egyszer azt mondta neki Bandika: én okosabb vagyok, mint te, mert te butább vagy, mint én. Ez abból látszik leginkább, hogy én most ezt mondom neked. És nem fordítva.

Úgyhogy kicsi Beni megpróbált Bandika fejével gondolkodni. Pár perc után belealudt, és azt álmodta, hogy ő Bandika. Egy föld alatti folyosón volt. A folyosó végén meg volt egy villanykörte. Kicsi Beni odament. Azt mondta magában: ha én Bandika vagyok, akkor tudhatnám, hogy valaki lejött, és felgyújtotta a lámpát, ésatöbbi ésatöbbi. Szó mint száz, vagy több, kell lennie valahol egy ajtónak.

Nem talált. De talált egy lappancsot. Mikor felnyitotta, nagy fényt látott és kicsi Benit, vagyis önmagát. Mire rájött, hogy ő most épp Bandika, akkorra felébredt. Ismét kicsi Beni volt. Kicsi Beni arra a helyre rohant a folyosón, ahol épp az előbb a lappancsot felnyitotta. Mikor nagy nehezen kinyílt a lappancs, nagy meglepetésére nem fényt látott, hanem egy ládát, és hallotta, ahogy Bandika kiabál meg dörömböl ott bent a ládában. Gyorsan odahajolt, elhúzta a reteszt és kinyitotta a ládát. Megfogta Bandika kezét, és akkor már kint is voltak. Egy fa alatt ültek.

Kicsi Beni sokáig kérdezgette Bandikát, hogy milyen csellel hozta őket ki a járatból, de Bandika nem árulta el. Azt mondta, majd egyszer.

Rejtvénypályázat

Ebben a hónapban két keresztrejtvényt is küldök: az egyik megfejtése a mellékelt népi versike hiányzó sora, a másikkól azt tudhatod meg, minek a világnapja április másodika.

Áprilisnak szárazsága –

....

Áprilisnak nedvessége –
fáknak termőképessége

A Rejtvénykirály

VÍZSZINTES

1.A megfejtés első része

10. Özönvíz
11. Igen angolul
12. Ravasz Anna monogramja
13. Ooooo!
14. Kályha sütője
15. Úgyanolyan, teljesen megegyező
18. Anyó párja
19. Fejetlen rém!
20. Firkálni kezd!
21. Könyv szerzője
22. Tébeli műalkotás
- 24.A megfejtés második része

1	2	3	4	5	6	Á	7	8	9
10							11		
12			13			14			
Ó		15			16			17	L
	18				19			20	
21				22			23		
24			S		Ú				

FÜGGŐLEGES

1. Sétáló
2. Időmérő eszköz
3. Garai András monogramja!

4. Állami illetéket fizető
5. Férfikabát
6. Hadtest része!
7. Vág, nyír
8. Román levegő

9. Késszék!
14. Kacattal teli
15. Anyós párja
16. Szemével követ
17. Régi pengetős hangszer (LÍRA)

18. Román terepjáró
20. Kezében tart
21. Bibe közepe!
22. Kétjegyű mássalhangzó
23. Idős ember megszólítása

1	GY	2		3		4	I	5	6
7				8				9	
R			10			11			
↙M	12							Y↘	
		13						V	
14				15			16		
17			A			18			

VAJNÁR ILONA rejtvényei

VÍZSZINTES

1. Első lesz
4. Járom
7. Egyenlő idegen szóval
9. YC
10. Helyező
13. Sírhalom
14. Fel ellentéte
15. Fejetlen Vince!
17. Nótavég!
18. Iskolakezdés!

FÜGGŐLEGES

- 1.A megfejtés
2. Végül bög!
3. Börtöncella
5. Bevallja bűneit a papnak
6. Antal Cézár monogramja
8. Házban élni
11. Bogozni, csomózni
12. Szabad táplálkoznia
14. Patás állat
16. Kétjegyű mássalhangzó

Találd ki!

1

A rajzokon látható, locsolkodó fiúk közül keresd meg azt, aki 5 tojást gyűjtött, nem visel sapkát és feje fölött hét ágra süt a nap!

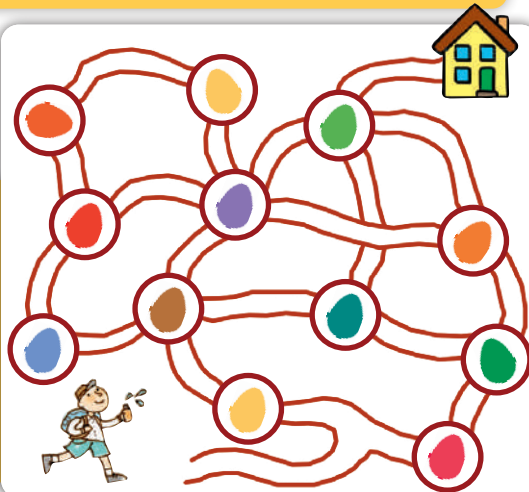
2

Figyeld meg, hogyan követik egymást a rajzocskák, és rajzold meg az utolsó négyzet figuráit!

3

Vezesd át Petit a labirintuson úgy, hogy amíg hazaér, minden hímes tojást egyszer érintsen.

A januári rejtvénypályázat győztesei:
Böszörményi Kristóf Zoltán, Arad; Sipos Blanka,
Hadadnásd; Vigh Zalán, Kolozsvár.

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtések.php

– Mi a Húsvét-sziget fővárosa?

– Nyúl York.

...

Az orvosom azt tanácsolta, hogy legyenek többet a levegőn. Azóta vezetés közben lehúrom az ablakot.

...

Ma reggel 3-kor becsengett a szomszéd. Hajnalban! Még szerencse, hogy ébren voltam: épp doboltam.

...

A tanci szerint két nagy hibám van. Az egyik, hogy nem figyelek eléggé, meg még valami...

...

Találtam egy könyvet, *Így győzzük le a halogatást* a címe. Majd holnap elkezdem olvasni...

...

– Hogyan juthatunk fényhez a víz segítségével?

– Ha lemossuk az ablakot!

...

– Mit látsz a fejed fölött, ha szép az idő?

– Kék eget, napot.

– És ha rossz idő van?

– Esernyőt!

– Mondd csak, kisfi-am, szoktad bosszantani a szüleidet?

- Nem szoktam.
- Szoktál csúnyán beszélni?
- Soha.
- Rendetlen vagy?
- Nem, mindent a helyére teszek.
- Szóval semmilyen hibád nincs?
- Hát... néha füllentek.

...

– Melyik az a kérdés, amit ahányszor csak felteszel a nap során, mindig más választ kapsz?

– Hány óra van?

...

– Doktor úr, nagyon sárgák a fogaim. Mit tanácsol?

– Hmm... Talán egy barna nyakkendőt?

...

– Ha nem eszed meg a levest, hívom a hétfejű sárkányt!

– Gondolod, hogy ő szívesen megenné?

...

– Tudsz úszni?

– Nem, de öt nyelven tudok segítségért kiáltani.

...

– Mi történne, ha mindkét füledet elvesztenéd?

– Nem látnék jól. Ugyanis leesne a szemüvegem.

Óvatosság

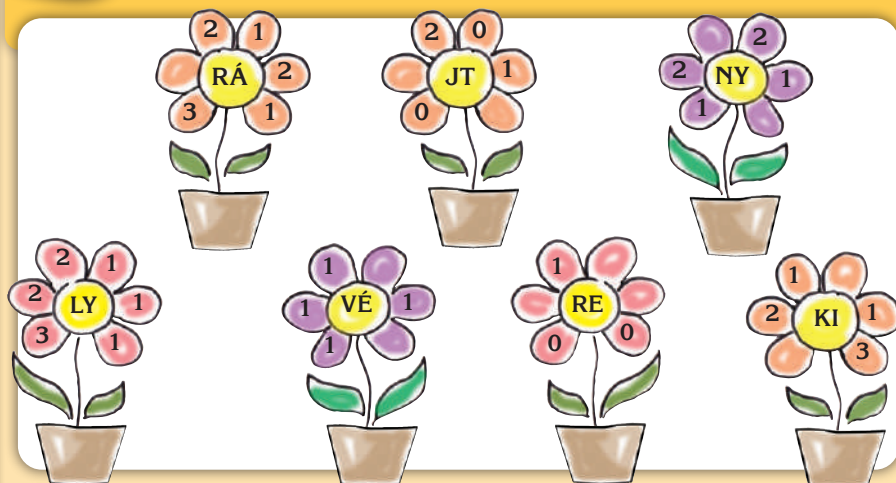
4

Egészítsd ki a rajzos közmondást: Bámul, mint ...

5

Mindegyik virág értéke a szirmain levő számok összege. Rendezd őket növekvő sorrendbe, és olvasd össze a közepükön pompázó betűket.

6

Így találta fel az ősemler az .... Hogy micsodát? Keresd ki a táblázatból a betűket megadott helyük szerint, írd be őket a lenti, sárga sorba.

	a	b	c	d	e	f
1	A	Á	B	C	Cs	D
2	E	É	F	G	H	I
3	J	K	L	M	N	Ny
4	O	Ó	Ö	Ő	P	R
5	S	T	U	Ü	V	Z

a2 a5 a2 f4 f3 d4

A Találd ki! rovat márciusi megfejtései

1-5. Végre itt a tavasz. Egyre több a napfény, ébrednek a természet. Előbújnak a rovarok, hazatérnek a költöző madarak.

6. Egy fecske nem csinál tavaszt.

8. Miért kell ilyen időben sétálnunk?

7.

Szólj, szám!

Szó-móka

Havonta és év végén díjakat! sorsolunk ki

1. Áttűnik a derű felhők búján – olvassuk Cseh Katalin versében a 2. oldalon. Átragyog a Húsvét öröme a nagypéntek fájdalmán – üzeni Sikó-Barabási Eszter Veronika-meséje a 12. oldalon. Melyik szólásunk fejezi ezt ki két szóba tömörítve? Találtok még hasonló értelmű szólást, közmondást?

2. Áttűnik igénk töve, a tűn-, tűn- gyök. A belőle kihajtott szavak mind valami megfoghatatlan, gyorsan elillanó jelenségre utalnak: tűnik, tűnő, tűnedezik, tűnékeny, tűnemény, tűnődik, tűndöklő, tűndöklök, tűndöklés, tűntet, tűntetés, eltűntet. Négy tűn- tövű szót szándékosan kihagytam. Azokat keressétek meg ti a jelentésük alapján: ragyogó, mesehős, női név, betegség jele.

3. László Noémi tréfás Tornameséjében a 8. oldalon a királyt Hétpróbás Hetykének hívják, Bóbita hercegnő pedig talpraesett. Ha különírjuk, e szavak jelentése megváltozik. Foglaljátok mondatba mind a négy alakot: hétpróbás, hét próba, talpraesett, talpra esett.

Zsigmond Emese

Januári nyertesünk a lövétei III. osztály.
A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtések.php

– Peti, szaladj ki a többiekhez! A kertben vannak, és mindenki ás!

– De hát én B-és vagyok!

...

A görögök olyan zeneszeretők, hogy Tróját is csellóval vették be.

...

– A franciákról azt mondják, eléggé beképzelték.

– Én ismertem egy párizsit, az tényleg eléggé felvágott.

...

– Mi az orvos kedvenc étele?

– A sebesült.

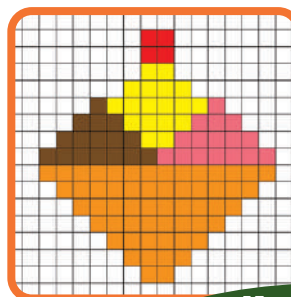
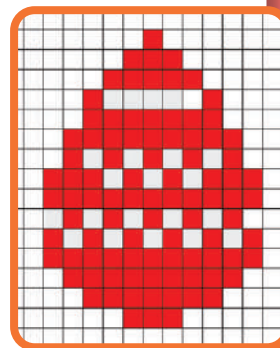
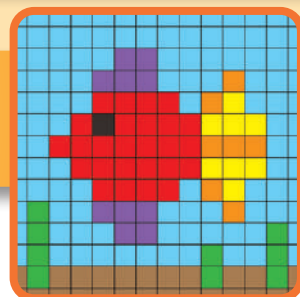
Maszat Művész és a kockás lap

Havonta és év végén díjakat! sorsolunk ki

Maszat Művész vagyok, így nem csoda, ha a kockás lapról nem a matek házi jut elsőre eszembe, hanem egy új rajzolási lehetőség: minden négyzetet más-más színnel kitöltve készül a kép.

Ezen a módszeren alapul a pixel-art néven kialakult képzőművészeti ág, de dédi keresztzemes hímzése is.

Januárban jégvirágos ablakot kértem tőletek. Nyertesünk: Fekete Bernadett, Csíkszereda

Kockás lap, színes ceruza vagy filctoll, fantázia és türelem szükséges ehhez a munkához. Várom az eredményt!

Kvak és a hétpettyes katicabogár

*Kipróbáltam
a pettyeket. A katicabogárnak
jobban állnak!
Ő a katica-lárva.
Vigyázzatok rá!*

Hónapunk főhősét mindenki ismeri, de valóban eleget tudunk róla? Ezek a kis pöttyös bogarak hasznos lakói a kertnek és segítő barátai a növényeknek.

A katicabogár latin neve *Coccinella*, azaz gömböcske, és *septempunctata*, azaz hétpettyes. Népi elnevezései változatosak: bödebogár, katica, bumbumbácsi, tehénke, bilibáncs, katalinka, fusskata.

Sokféle színű, pöttyű katicabogár létezik. Az igazi katicabogár a hétpettyes. Nagyon kell óvni, a sok permetszer miatt kevés van belőle. Európában mindenhol megtalálható. Igen hasznos, mert lárva korában, de fejlett katicaként is elpusztítja a levél- és pajzstetveket.

Remek szaglóérzékével több száz méterről is megérzi az élősködőt, akár napi 100 tetűt is elfogyaszt. Sok biogazdálkodásban permetszer helyett katicabogár-csapatokat vetnek be a tetvek ellen. A lárvaját sajnos sokszor kártevőnek nézik és elpusztítják a tudatlanok.

A katicabogár sokat változik, amíg végső formája kialakul. A mama apró sárga petéket rak egy levél fonákjára, ezekből kelnek ki az itt bemutatott lárvák. A lárvák négyszer vedlenek, majd bebábozódnak, ezután fejlődik ki a pettyes katica. A folyamat két hónapig is eltart, míg egy katica évente csak kétszer rak petét.

Amikor veszélyt érez, a katica holtnak tettet magát. Meg sem mozdul, majd sárga színű, keserű folyadékot bocsát ki, amivel elveszi ellensége étvágyát.

Télen az avar, a kövek alá, a falak repedéseibe bújva próbálja átvészelni a hideget, akár csapatban is. Hat kis lábával gyorsan és ügyesen mozog. Szárnyát a pettyes

Bumbácski is üdvözl benneteket!
Köszönöm a rajzokat,
küldjete még!
Imádom őket!

páncél alatt tartja. Repülés előtt szétnyitja a páncélt és széttárja enyhén áttetsző szárnyait.

A katicabogár nagyon szerethető, nem hiába írtak róla annyi mesét, verset. Védjétek, óvjátok ti is a hétpettyes katicát! Zárom soraimat, találkozunk jövő hónapban! Fedezzük fel és óvjuk együtt a természetet!

Hatalmas békapuszi! BRRREKKK!

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

András Lilla,
Marosvásárhely

Bartha Botond,
Csomaköz

Somogyi Lili,
Kolozsvár

Mike Renáta,
Diósád

Tuef Erzsébet,
Érmihályfalva

Az élővilág kozmetikusai

Bőrünk nem pusztán „burok”, hanem érzékszerv és testünk védőrétege is, segíti a test hő- és folyadékszabályozását, hangulatunk jelzője stb. A kozmetikusok segítenek bőrünket tisztítani, ápolni és védeni. Az állatok bőre a mienknél jóval ellenállóbb, de érdekes módon az állatok is fontosnak tartják a kozmetikusok foglalkoztatását, a bőrápoló kozmetikumok használatát.

Bőrápolás Afrikában

Az orrszarvúak, kafferbivalyok, zebrák, zsi-
ráfok, antilopok kozmetikus madárkákat „al-
kalmazznak”, akiket naphosszat megtérnek
magukon. A nyűvágó madarak megszabadít-
ják őket az élősködőktől, az elhalt szövetda-
rabkáktól. Egy madár egy nap alatt tízezer lár-
vát, száz kullancsot is leszedhet gazdájáról,
aki megkönnyebbül, mialatt a kozmetikus jól-
lakik. A krokodilnak külön bejáratú „fogvájó”
madárkája is van.

Állati wellness

Az afrikai varacskos disznók egy kiadós
„sárpakolás”, sárfürdő után kifekszenek a
napra, ahol **mongúzok** serege megtisztítja
bőrüket az élősködő rovaroktól. A mongúzok
a varacskos disznók dagonyázó helyei köze-
lében alakítják ki föld alatti járataikat. Sokat
lustálkodó, rőfögő barátaik számukra a terít-
tett asztalt jelentik. A disznóknak jutó ké-
nyeztetés felér egy wellness-hotel kozmeti-
kai, gyógyászati kezelésével.

Víz alatti tisztítóbrigád

A tisztogatóhal és a gályatartóhal „ügyfe-
lei” (ceték, murénák) a vízben élnek. Ezek
a halak elfogyasztják a gazdaállat élősködő-
it, de a nyálkát, elhalt pikkelyt és bőrt is el-
távolítják. A kozmetikus gályatartóhal fején
kis tapadókorong van, hogy a ragadozó cá-
pára tapadva bárhová elkísérhesse őt. Érde-
kes, hogy a cápa szinte sosem falja fel
potyautasait.

Termálfürdő, masszázs

A forró fürdő, a masszázs nyugtató hatású. Néhány állatfaj már rég rájött erre. Az északon élő **japán makákó** a tél közeledtével hosszú bundát növeszt, és szívesen fürdőzik hőforrásokban. A tudósok szerint a hideg időszak átélése stresszel jár, amit a majmok kiadós termálvizes masszázzsal próbálnak levezetni. Egymást bogarászva órákon át gubbasztanak a meleg vízben, miközben szívverésük lelassul, felmelegszenek, és teljesen megnyugszanak.

Kencefice hangyákból

Több madárfaj porfürdőt vesz, a porba mártózással igyekszik tollazata élőködőitől megszabadulni. Mások csőrükkel hangyákat nyomnak szét, és mint valami kenőccsel, azal kenegetik magukat, vagy épp hangybolyban hemperegnek. A **hangyák** testében termelődő hangyasav rovar-, gomba- és baktériumölő hatású. Ugyanezt a viselkedést mókusoknál és más állatfajoknál is megfigyelték.

Növényi kozmetikumok

Az ember növényi kencékkal bőrét, haját, körmét, fogát ápolja, tisztítja, illatosítja, védi. Ezeket természetes eredetű szereket natúrkozmetikumnak nevezik. A növényekben található hatóanyagok, illatanyagok és színanyagok segítik a kozmetikumok eredményes használatát. A **körömvirágot** például évszázadok óta használja az ember: kiváló kézkrém, de arcfestéket, sőt gyógyszert is készítenek belőle.

Kisköpe

Melyik „kozmetikus” állat tapad rá „ügyfelére”?

Januári nyertesünk Nagy Boglárka, Sepsiszentgyörgy.

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtések.php

Havonta és év végén díjakat!
 sorsolunk ki

Föl, föl, emelkedj!

Növények és szerkezetek a levegőben

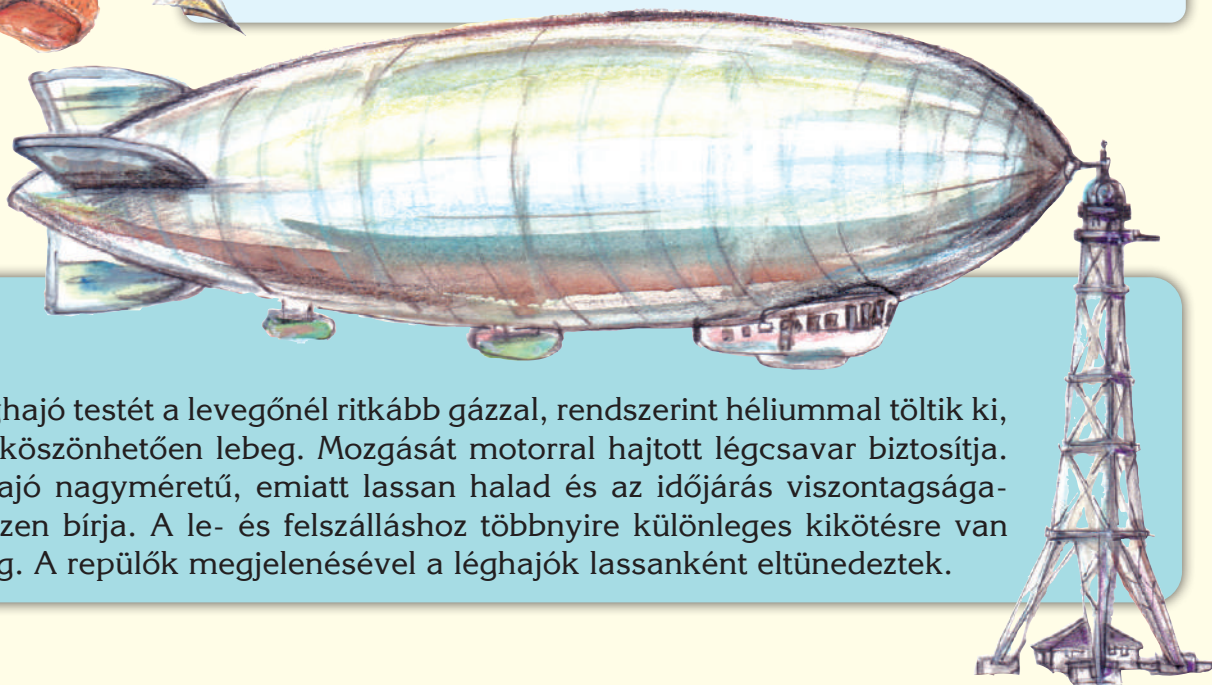
A gyermekláncfű ernyős magocskái messze szállnak a szélben, így bukkan fel minden füves területen a pitypang sárga virága. A vékony száracska végén ernyőszerűen elhelyezkedő bolyhok neve: repítőszőr. Ezek emelik a levegőbe és szállítják a pitypang termését, a barna magot.

A kis méretű, belsejében mécsest rejtő papírlámpást Kínában majdnem kétezer éve ismerik. A könnyű papírgömböt a mécszláng fűtötte meleg levegő emeli a magasba. Kezdetben katonai jelzések leadására használták, manapság ünnepek, fesztiválok alkalmával engedik őket százával föl az égbe.

A hőlégballon gyakorlatilag óriási papírlámpás. A hatalmas ballon az őt kitöltő meleg levegő hatására emelkedik föl. Az első, embert is szállító hőlégballonos repülést a Montgolfier fivérek hajtották végre 1783 októberében, Párizs mellett. Kezdetben szalmát égetve fűtötték a ballonokat, ma ezt már propángázzal teszik. Egy átlagos hőlégballon 3-4 embert szállít.

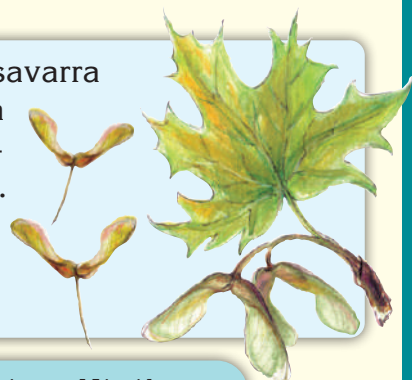

A léghajó testét a levegőnél ritkább gázzal, rendszerint héliummal töltik ki, ennek köszönhetően lebeg. Mozgását motorral hajtott légcsavar biztosítja. A léghajó nagyméretű, emiatt lassan halad és az időjárás viszontagságait nehezen bírja. A le- és felszálláshoz többnyire különleges kikötésre van szükség. A repülők megjelenésével a léghajók lassanként eltűnkedeztek.

A juharfa termése, a szárnyas juharmag légcsavarra hasonlít, a helikopterlapátokhoz hasonlóan pörög a levegőben. Miközben a talajig pörög, a forgó juharmag tornádószerű örvényt kelt a szárnyvég fölött. Ez az örvény felfelé szippantja a szárnyas magot.

A módszer hasonlít a rovarok, a denevérek és a kolibri repülési technikájához.

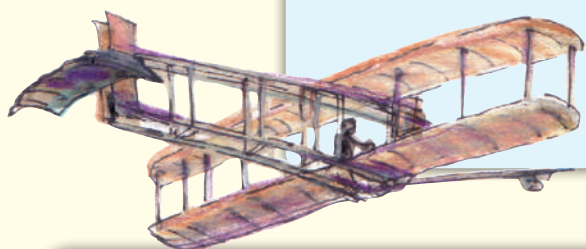

A légcsavart, mint repülő alkalmatosságot Kínában már időszámításunk előtt háromszáz évvel ismerték. Kezdetben pálcikára ragasztott tollakat pörgettek és röptettek. Ebből fejlődött ki a taketonbo. A bambuszból készült, szitakötő-szerű játékot a gyerekek két tenyerük között megcsavarva elengedik, és az pörögve elrepül.

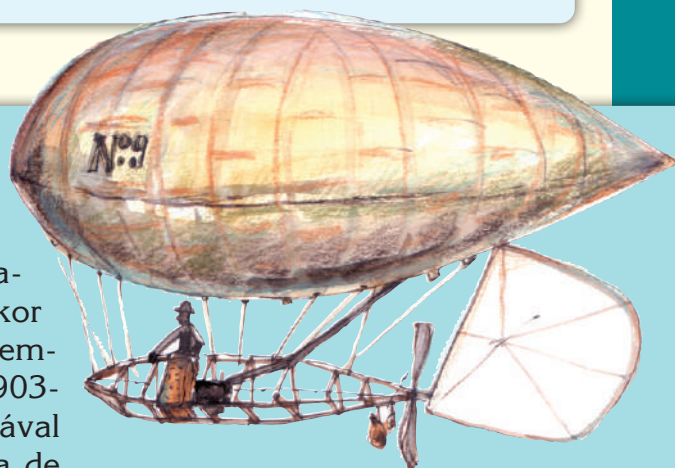

Az első helikopter-szerű járművet Leonardo da Vinci tervezte 1480 körül. A selyemúton Kínából játékok is kerültek Európába, és állítólag pont egy ilyen pörgő bambuszcsavar ihlette Leonardo légcsavaros szerkezetét, amely azonban sosem szállt föl. A helikopter 1903-ban emelkedett először a levegőbe. Az

amerikai Wright fivérek terveztek, fából faragott légcsavarja és egy bicikliműhelyben épített motorja volt.

A brazil-francia származású feltaláló, Alberto Santos-Dumont 1901-ben saját építésű járművével körberöpülte az Eiffel tornyot. 1906 novemberében Párizsban egy másfajta légi alkalmatossággal röviden a levegőbe emelkedett. Ekkor mondta állítólag, hogy rövid röpte madárnak semmiség, az emberiség számára hatalmas táv. 1903-ban egy hölgynek megengedte, hogy léghajójával a levegőbe emelkedjen. Így lett a 19 éves Aida de Acosta az első nő, aki légi járművet vezetett.

Összeállította:
LÁSZLÓ NOÉMI
Illusztráció: BAK SÁRA

Napsugár • Szivárvány Képtár

Képzőművész munkatársaink munkáiból képeslap-sorozatot indítunk. Azoknak az olvasóinknak küldünk belőlük, akik különösen sokat írnak, rajzolnak nekünk. Gyűjtsd te is!

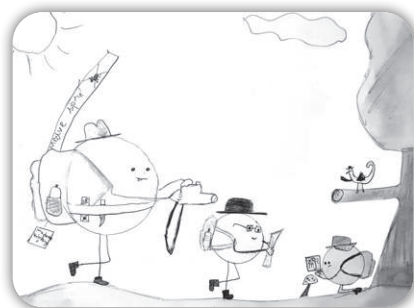
• *Kedves Napsugár!*
Köszönjük a csodás képeslapot és a lelkesítő szavakat!
A zabolai IV. B és Fejér Ágota tanító néni

• **Tamás Andrea** Székelyudvarhelyen járt iskolába, majd szülei munkája miatt Dániába költözött. Ma már negyedikes, dán iskolába jár, de hűségesen ápolja anyanyelvét, helyesen ír, olvas és fogalmaz magyarul. Azt üzeni az itteni gyerekeknek: örüljenek, hogy magyarul tanulhatnak. **Csiki Zsuzsánna tanítónő**

Szervusztok, kedves pajtásaim! Remélem, velem együtt hunyorogtok és nevettek az áprilisi fényben, és a nagy ujjongásban nem feledkeztek meg arról, hogy jó néha egy-egy verset, mesét elolvasni! Íme, kik leveleznek velem kitaratóan: **Angyalosi Luca és Klára, Mike Melissza és Melánia, Szilágycseh; Kupás Virág, Zilah; Smutku Lili, Szatmárnémeti; Szilágycseh; Imre Bence, Csíkszentmihály; Pál Major Tamás, Sepsiszentgyörgy; Nagy Kitti Nikolett, Nyárádszereda; a szatmárnémeti Református Gimnázium IV.; a marosvásárhelyi Európa Iskola IV. E; a tordai Jósika Miklós Líceum III.; a zilahi Református Wesselényi Kollégium III.; a csíkszeredai Petőfi Sándor Általános Iskola IV. C; székelyudvarhelyi Tamási Áron Gimnázium II. A osztálya; a szilágysomlyói IV.; az érmihályfalvi III. Sbs.; a maroskeresztúri IV. B; a lövétei III. és IV. A; a magyarlapádi II. és III.; a kézdiszentkeresztúri IV.; a kendi IV. osztály; diósadi olvasóink.**

• **A székelyudvarhelyi Bethlen Gábor Iskola III. B osztálya, Bálint Ibolya tanítványa** éppen kedvenc drámajátékukat, a *Szoborjáték érzelmekkel* címűt játsszák.

• *Izgalommal várjuk minden hónapban kedvenc Napsugaras bácsinokat, aki tartalmaz, izgalmas, vicces olvasnivalót, közös játékot hoz nekünk. Köszönjük!* **Urus Tünde tanítónő, Csíkszentdomokos**

• *Nagy öröm volt számunkra az üdvözlőlap. A magam részéről természetesen tekintem, hogy kis tanítványaimmal megszerettessem ezt az igazi értékközvetítő, színvonalas, ötletgazdag gyermeklapot. A lehető legjobbakat kívánom áldásos munkájukhoz.* **Molnár Hajnal tanítónő** és a IV. C osztály, **Marosvásárhely, Dr. Bernády György Iskola**

Olvass,

és küldj
rajzot róla!

Harmadikos tanítványaim a felolvasó-maratnhoz csatlakozva Pilinszky János műveit olvasták fel egymásnak. A Nap születése annyira tetszett, hogy le is rajzolták. Györgyi Dalma tanítónő, Makfalva

A marosvásárhelyi S. Duicu Iskola III. C osztályos tanulói nagy érdeklődéssel olvassák, elemzik a Napsugárt. Sok tantárgy keretén belül felhasználjuk az anyagokat. A januári számból az Egyszer itt, másszor ott című összeállítást olvastuk, utána jóleső beszélgetésre került sor, majd többen illusztrációt is készítettek. Szövérfi Emese tanítónő

Pál Magor Tamás, sepsiszentgyörgyi tanuló szintén ennek az írásnak a kapcsán rajzolt repülő palotát.

Bihari Petra Barbara és Mato Kárla Rebeka, tordai olvasóink, Szedilek Klára tanítványai Csipike alakját készítették el guymából.

Sportolj,

és küldj fényképet
magadról!

• Sylvester Attila III. B osztályos olthévízi diák, a sepsiszentgyörgyi Királypingvinek U10-es csapatának tagja nagyon örül, hogy a karantén idején is mehet hokiedzésre.

Kedves szülők, nevelők!
Köszönjük mindazoknak,
akik személyi jövedelemadójuk
2-3,5%-ával támogatják
a Napsugár Alapítványt.

Ha ebben az évben is méltónak tartanak a támogatásra, kérjük, töltsék ki a mi adatainkkal a 230. számú űrlapot, és küldjék el a helyi Pénzügyi Hivatalhoz. Ha tavaly két évre támogatta alapítványunkat, a felhívásnak már eleget tett.

Az űrlap honlapunkról is letölthető:

www.napsugar.ro

Adataink: Fundația Culturală Napsugár;

Cod de identificare fiscală: 7714627;

Cont IBAN:

RO16RNCB0106026613330001

Leadási határidő:

2021. MÁJUS 25.

Köszönjük bizalmukat és támogatásukat!

A Napsugár és a Szivárvány

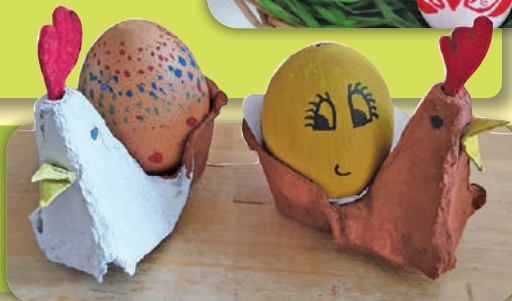

Nevettető április

Most talán még nagyobb szükségünk van egymásra, mint valaha. Isten adjon áldott húsvéti ünnepeket! – írta Dragomirescu Viola tanító néni Segesvárról. Tanítványa, Kovács Zsanett szép hímes tojásai közt még maszkosokat is találni.

Húséges franciaországi olvasóink, Egyed-Zsigmond Nóra és Fanni Lyonból küldték el húsvéti kézimunkájukat.

Kiss Janka Anna Sólyom Andrea tanítónő diákja a zilahi Mihai Eminescu Iskolában. Egy varrófiók tartalmából, fonalgombolyagokból, horgoló- és kötőtűkből rakta ki a hímes tojást.

Siklódi Anna Nyárad-szeredából, Ambrus Zalán Marosvásárhelyről küldött húsvéti koszorút.

Ackerman Nikol, nagyváradi olvasónk mindig meglep ötletes kézimunkáival. Puha báránykája pomponból, spárgából, fagolyókból készült.

Megkezdtük a II. félévet azzal a reménnyel, hogy minél több ideig tudunk most már iskolába járni. Bálint-nap közeledtével ilyen kis szívmengető macikat készítettünk – írta még februárban Nagy Izabella tanítónő és a maroskeresztúri IV. B osztály.

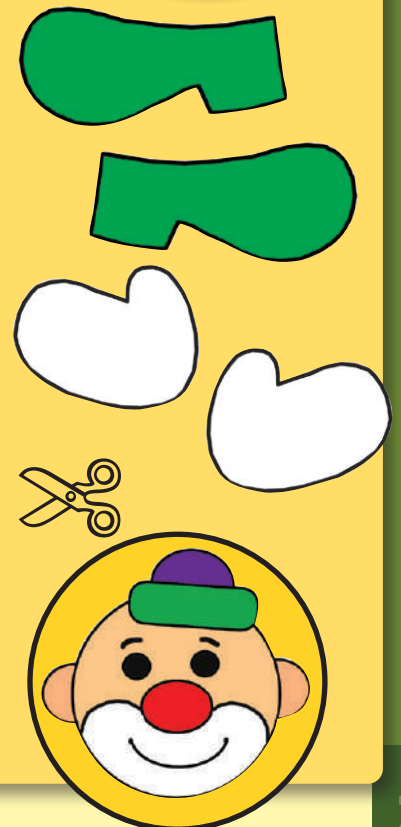
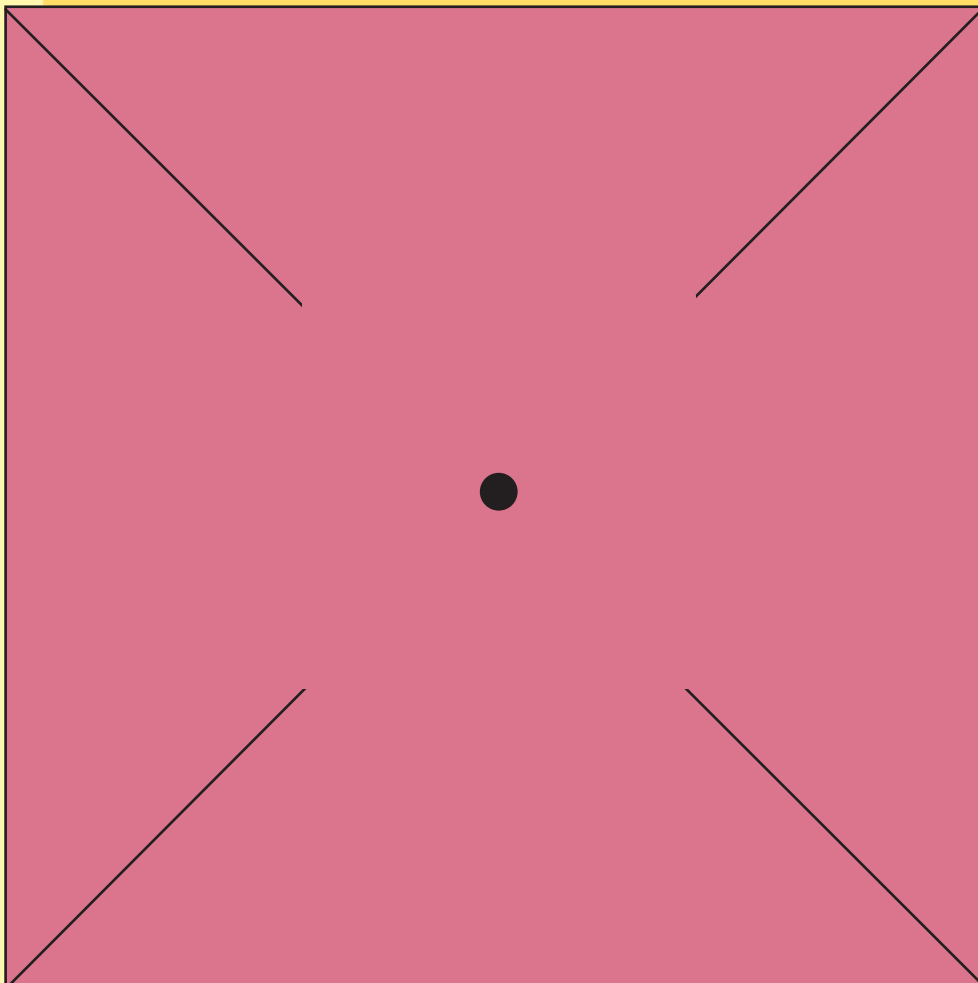

Készítetek képet műanyag kupak felhasználásával – szolt egy nap **Szodorai Melinda tanító néni** kézimunka órán. A **szilágysomlyói** gyerekeknek nem kellett kétszer mondani: egyik alkotás ötletesebb, mint a másik.

Vágd körbe a négyzetet, vagdosd be a fekete vonalak mentén. Középre hajtott sarkaira tedd a böhócfejet, rajszeggel vagy gombostűvel rögzítsd pálca, ceruza végére – lazán, hogy forogni tudjon. A forgó csúcsaira kerülnek a cipők, kesztyűk. Ha megfújod, vidáman bukfencezik.

Irkafirka

Itt a Húsvét, gyertek hamar,
piros tojás a kosárban.
Dávid, Huni, Szabi, Márk,
tessék: itt a piros tojás.

Arra szalad Dávidka,
erre pedig Márkocska.
Szép ruháskás lányok
és öntöző fiúk
énekelve játszanak,
boldogságban, vígságban.

Barabás Anett,
Disznajó

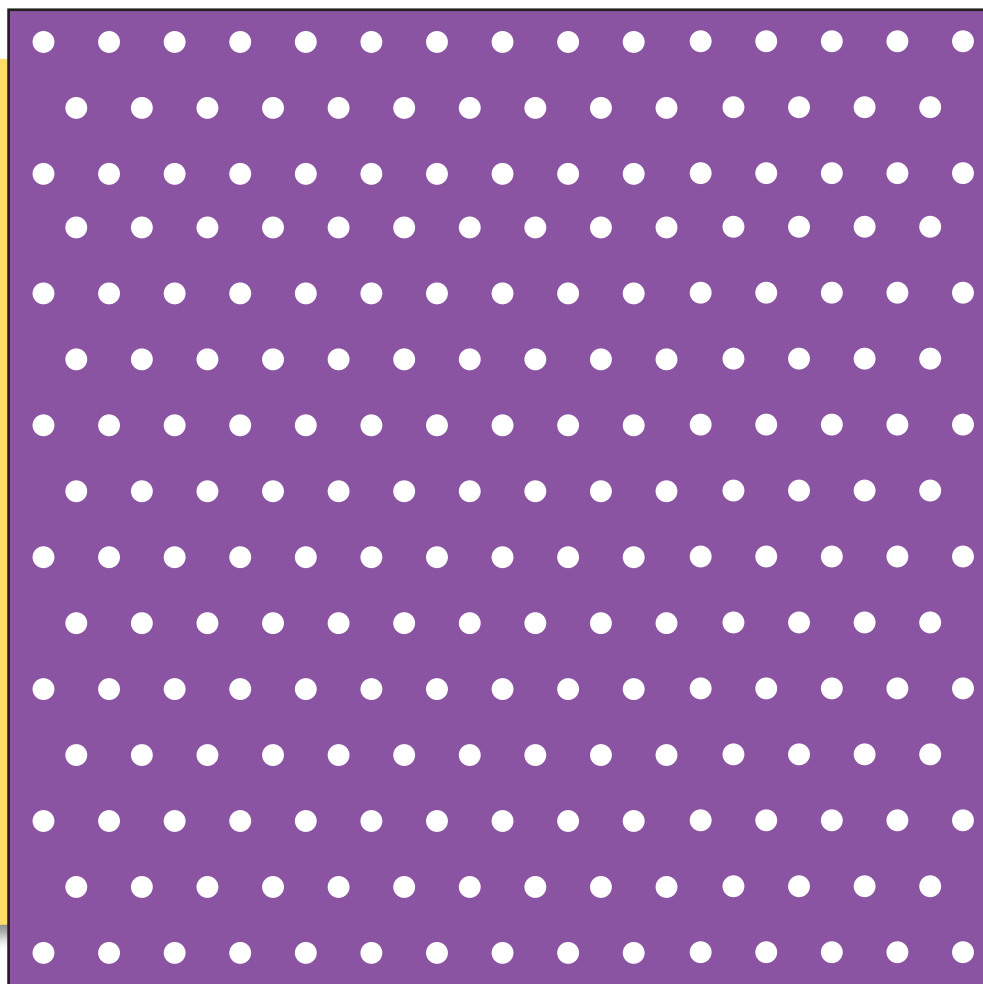
Kovács Zsanett,
Segesvár

Mike Melissa,
Szilágycseh

Kádár Boglárka és Héjja Beáta kézimunkái,
Torja

– Elfáradtam. Régóta cipelem a hátamon a sok házat, a több milliárd embert, akik közül sokan szennyezik a vizeimet, kivágják a fáimat, szemetelnek, bepiszkítják a levegőmet. Szerencsére vannak olyanok is, akik azt akarják, hogy tiszta legyek, és mindent meg is tesznek ezért. Nem könnyű manapság Földnek lenni, elkelve egy kis segítség.

– Segítség kell? Én hajlandó vagyok segíteni! – szólt egy hang.

– Ki vagy te, és hol vagy?

– Nézz le! Itt vagyok! A nevem Korona.

– És? Hogy tudnál te rajtam segíteni?

– Csak bízd rám, és figyelj!

Ezután Korona elindult a nagyvilágba. Ahol csak járt, mindenkit megbetegített. Láta, hogy milyen erős, és egyre gonoszabb lett. A világ minden részére eljutott, az embereket vagy megbetegítette, vagy a házaikba zárta. A levegő tisztább lett ugyan, de az emberek sokat szenvedtek.

– Most már elég, hagyj abba! Tiszta levegőt akartam, de nem ilyen áron! Emberek, segítetek nekem megállítani Koronát! EGYÜTT SIKERÜL!

Boitor Tekla, Szatmárnémeti

Messze híres költészetünk,
Téged szívünkben szeretünk.
Mint anya a gyermekeit,
Óvod, véded kicsinyeid.

Versényi Eszter,
Szatmárnémeti
(Írásgyakorlat a Magyar
Kultúra Napja alkalmából.)

Poénar-Nagy Anett,
Zilah

2

3

4

5

1

Tavaly a Föld napja alkalmából egy sereg rajzot küldtetek, amelyek közös üzenete: védjük meg bolygónk egészségét, a vizek, a levegő, a termőföld tisztaságát, igyekezzünk óvni az élő és életet adó természetet.

Az alkotók: **Csontos Ambrus Boldizsár**, Budapest (1); **Bangó Giulia-Vanessa**, Marosvécs (2); **Balázs Emese**, Korond (3); **Butean Dániel**, Szatmárnémeti (5); **Molnár Mária-Terézia**, Kézdivásárhely (4); **Lőke Ádám**, Szilágycseh (6).

6

Címlap:
**OROSZ
ANNABELLA**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: LÁSZLÓ NOÉMI. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő, nyomdai előkészítés: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.ziv@napsugar.ro. www.napsugar.ro. Telefon/Fax: 0264/418001
A lapok árát a következő bankszámlákra várjuk: Cont IBAN: RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., CLUJ vagy RO70BTRL01301202P90961XX S.C. NAPSUGÁR- EDITURA S.R.L.
CUI: 210622. Készült a kolozsvári TypoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

JÓZSEF ATTILA
Istenem

Dolgaim elől rejtegetlek,
Istenem, én nagyon szeretlek.
Ha rikkancs volna mesterséged,
segítnék kiabálni néked.

Hogyha meg szántóvető lennél,
segítnék akkor is mindennél.
A lovidat is szeretném,
és szépen, okosan vezetném.

Vagy inkább ekeszarvat fogva
szántanék én is a nyomodba,
a szikre figyelnék, hogy ottan
a vasat még mélyebben nyomjam.

Ha csősz volnál, hogy óvd a sarjat,
én zavarnám a fele varjat.
S bármi efféle volna munkád,
velem azt soha meg nem unná.

Ha nevetnél, én is örülnék,
vacsora után melléd ülnék,
pipámat egy kicsit elkérnéd
s én hosszan, mindent elbeszelnék.

E lapszám támogatói:

Vágjátok ki az utolsó bélyeget, ragasszátok nevetek mellé a gyűjtőlapra, és az osztály névsorával együtt küldjétek el szerkesztőségünknek. Évzáróig ajándék kártyát kaptok!

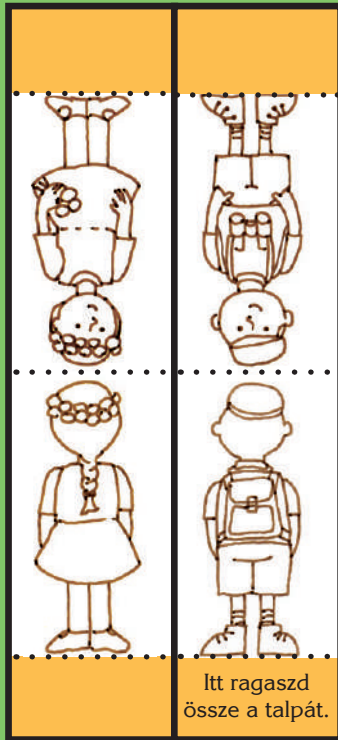
Ára 5 lej

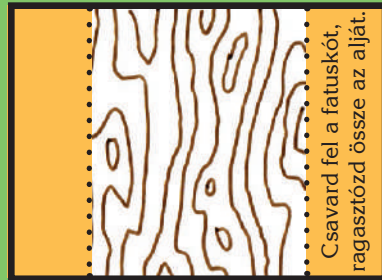
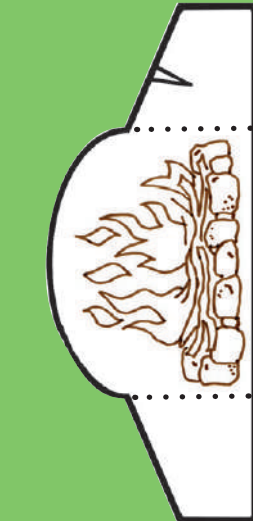
Irány a természet!

Tavaszi szelek fújnak, egyre több időt tölthetünk a természetben. Kézimunkákkal indulhat a képzeletbeli sátrazás! Színezd ki az elemeket! A vastag vonalak mentén vágd ki, a szaggatottak mentén hajtogasd, majd zöld alapon rendezd be a kempingező helyet. Labdázz, hintázz, olvasd a függőágyban, süss szalonnát fatuskón ülve, távcsővel kövesd a madarakat. Érezd jól magad, és vigyázz az ott élő állatokra, növényekre!

Itt ragaszd össze a talpát.

Csavard fel a fatuskót, ragasztózd össze az alját.

